

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του
Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο
Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή –
Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

**ΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ
ΤΠΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ**

**ATTITUDES OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS TOWARDS THE USE OF ICT TO
SUPPORT STUDENTS WITH LEARNING DISABILITIES**

της
Λεβεντάκη Ελένης

Μεταπτυχιακή διατριβή που υποβάλλεται στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του
μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ-
Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών
με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

1ος Επιβλέπων: Δρ. Ζωή Καραμπατζάκη,

Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. “ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ”

2ος Επιβλέπων: Κωνσταντίνος Λολίτσας

Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. “ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ”

3 ος Επιβλέπων: Σπυρίδων Ρίζος

Συνεργαζόμενος Ερευνητής Ι.Π.Τ. Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. “ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ”

Αθήνα 2020

Περίληψη

Βασικό θέμα της έρευνας αποτελούν οι στάσεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ για την υποστήριξη μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες

Πρόκειται για ποσοτική έρευνα με χρήση ερωτηματολογίου, το οποίο απαντήθηκε ηλεκτρονικά από το ερευνητικό δείγμα εκπαιδευτικών.

Η έρευνα κατέγραψε θετικές στάσεις των εκπαιδευτικών απέναντι στη χρήση των ΤΠΕ στη διδασκαλία μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.

Εξετάστηκαν παράγοντες όπως οι υπάρχουσες γνώσεις και η αυτοαποτελεσματικότητα που έδειξαν να λειτουργούν θετικά για την ένταξη των ΤΠΕ.

Επιπλέον, φάνηκε ότι υπάρχουν οφέλη από τις ΤΠΕ σε σχέση με τη βελτίωση του γνωστικού επιπέδου των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, καθώς και στη συγκέντρωσή τους την ώρα του μαθήματος.

Λέξεις κλειδιά:

Στάσεις των εκπαιδευτικών, χρήση των ΤΠΕ, μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες

Βιβλιογραφία

- Afshari M. Bakar K. A. Luan W. S. Samah B. A. & Fooi F. S. (2009). Factors Affecting Teachers' Use of Information and Communication Technology. *International Journal of Instruction* 2(1) 77-104.
- Armstrong S. (2008). *Information Literacy: Navigating & Evaluating Today's Media* (2nd ed.). Huntington Beach-California: Shell Education.
- Barger R. N. (2008). *Computer Ethics-A Case-Based Approach*. New York: Cambridge University Press
- Bingimlas K. A. (2009). Barriers to the Successful Integration of ICT in Teaching and Learning Environments: A Review of the Literature. *Eurasia Journal of Mathematics Science & Technology Education* 5(3) 235-245.
- Creswell J. W. (2011). *Η έρευνα στην εκπαίδευση: Σχεδιασμός Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας*. Τσορμπατζούδης (Επιμ.). Κουβαράκου Ν. (Μετάφρ.). Αθήνα: Ίων.
- Dakich E. (2009). Teachers' Perceptions about the Barriers and Catalysts for Effective Practices with ICT in Primary Schools in Tatnall A & Jones A (eds) *Education and Technology for a Better World: 9th IFIP TC 3 World Conference on Computers in Education WCCE 2009 Bento Gonalves Brazil July 2009 Proceedings Springer Berlin Heidelberg pp. 445-453 Αναρτήθηκε από: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-642-03115-1?page=3#toc>*.
- Davis F. D. (1989). Perceived usefulness perceived ease of use and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly* 13(13) 319-340.
- European commission. (2011). *Key Data on Learning and Innovation through ICT at School in Europe 2011 Education Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA P9 Eurydice)* Brussels.
- European Commission. (2013). *Survey of Schools: ICT in Education. Benchmarking Access Use and Attitudes to Technology in Europe's Schools European Union Belgium* Αναρτήθηκε από: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/sites/digital->
- Fawcett A.J. (1995) *Dyslexia and Stress: Case studies and some recent research* Whurr London.
- Fijalkow J.. (1997). *Κακοί αναγνώστες. Γιατί;* (μετ. Τάνταρος Σ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Geary D. C. (2010). Mathematical learning disabilities. In J. Holmes (Ed.) *Advances in Child Development and Behavior* 38 σελ. 45-77. San Diego CA: Academic Press.
- Goldberg H. L. Schiffman G. B. (1972). *Dyslexia problems of reading disabilities*. New York: Grune& Stratton Inc.
- Goldstein S,(1997). *Managing attention and learning disorders in late adolescence and adulthood. A guide for practitioners* John Wiley New York,
- Hargreaves A. (1994). *Changing Teachers Changing Times: Teachers' Work and Culture in the Postmodern Age*. London: Cassell.
- Jimoyiannis A. & Komis V. I. (2007). Examining teachers' beliefs about ICT in education: implications of a teacher preparation programme. *Teacher Development* 11(2) pp. 149-173.
- Johnson N. F. (2009). *The Multiplicities of Internet Addiction -The Misrecognition of Leisure and Learning*. Burlington: Ashgate.
- Jonassen D. H. Peck K. L. & Wilson B. G. (1999). *Learning with Technology: A Constructivist Perspective*. Upper Saddle River NJ: Merrill.
- Kalas I. Bannayan H. Conery L. Laval E. Laurillard D. Lim C. Musgrave S. Semenov A. & Turcsanyi-Szabo M. (2012). *ICT in Primary Education Analytical survey. Volume 1 Exploring the origins setting and initiatives* Unesco Institute for Information Technologies in Education Russian Federation.
- Kavale K.,(1988) *The long-term consequences of learning disabilities* Pergamon Press Oxford.
- Kumar R. (2008). *Convergence of ICT and Education*. World Academy of Science Engineering and Technology 40 pp. 556-559.
- Leidner D. E. & Jarvenpaa S. L. (1995). The use of information technology to enhance management school education: a theoretical view. *MIS Quarterly* 19(3) pp. 265-291.
- Morris A. M. Schraufnagel C. D. Chudnow R. S. Weinberg W. A. (2009). Learning disabilities do not go away: 20-to 25 year study of cognition academic achievement and affective illness. *Journal of Child Neurology* 24 pp. 323 332.
- Mumtaz S. (2000). Factors Affecting Teachers' Use of Information and Communications Technology: a review of the literature *Journal of Information Technology for Teacher Education* Vol. 9 no. 2 pp. 319-342 Αναρτήθηκε από: <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/14759390000200096>.

- Papanastasiou E. C. & Angeli C. (2008) Evaluating the Use of ICT in Education: Psychometric Properties of the Survey of Factors Affecting Teachers Teaching with Technology (SFA-T3). *Educational Technology & Society* 11(1) pp. 69-86.
- Pelgrum W. J. (2001). Obstacles to the Integration of ICT in Education: Results from a Worldwide Educational Assessment. *Computers & Education* 37 pp. 163-178.
- Riddick B. Farmer M. Sterling C. *Students and Dyslexia: Growing up with a specific learning difficulty* Whurr London 1997 Riddick B. *Living with dyslexia: The social and emotional consequences of specific reading difficulties* Routledge London 1996
- Robson C. (2007). *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου: Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. Μιχαλοπούλου Κ. (Επιμ.). Νταλάκου Β. & Βασιλικού Κ. (Μετάφρ.). Αθήνα: Gutenberg.
- Sadik A. (2006). Factors Influencing Teachers' Attitudes Toward Personal Use and School Use of Computers : New Evidence From a Developing Nation. *Evaluation Review* 30(1) pp. 86-113.
- Schaffer S. P. & Richardson J. C. (2004). Supporting Technology Integration within a Teacher Education System. *Educational Computing Research* 3(4) 423-435.
- Sipila K. (2011). No pain no gain? Teachers implementing ICT in instruction. *Interactive Technology and Smart Education* 8(1) pp. 39-51.
- Stein F. Roose B. (2000) "Learning Disabilities" in "Pocket Guide to Treatment in Occupational Therapy" San Diego: Singular Thomson Learning by Singular Publishing Group.
- World Health Organization (2007). What is mental health? Retrieved March 3 2012 from www.who.int
- Young K. S. (1996). Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder. Paper presented at the 104th annual meeting of the American Psychological Association Toronto Canada.
- Αγαλιώτης Ι. (2000). *Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά: Αιτιολογία Αξιολόγηση Αντιμετώπιση*. Αθήνα: Εκδόσεις «Ελληνικά Γράμματα»
- Αγαλιώτης Ι. (2006). *Διδασκαλία παιδιών με δυσκολίες μάθησης και προσαρμογής: Οικοπροσαρμοστική προσέγγιση. Τόμ. Α. Οικοπροσαρμοστική αξιολόγηση. Το αξιολογικό σύστημα Μαθησιακών αναγκών (ΑΣΜΑ)*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Αναστασιάδης Π. (2003). *Διαμόρφωση Πλαισίου για την Εισαγωγή των Νέων*

- Τεχνολογιών στα Προγράμματα Σπουδών των Παιδαγωγικών Τμημάτων του Ελληνικού Πανεπιστημίου. Επιστημονικό Βήμα τχ. 2 σσ. 44-54.*
- Αναστασιάδης Π. Γκερτσάκης Ν. Μαρινάτος Γ. και Καρβούνης Λ. (2006). Απόψεις Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σχετικά με την Εισαγωγή των ΤΠΕ στην Σχολική Πράξη. *Στα πρακτικά του 5 ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή: Οι τεχνολογίες της επικοινωνίας και της πληροφορίας στην εκπαίδευση* σσ. 803-812. Θεσσαλονίκη 5-8 Οκτωβρίου 2006.
- Βλαχάβας Ι. Δαγδιλέλης Β. Ευαγγελίδης Γ. Παπαδόπουλος Γ. Σατρατζέμη Μ. & Ψύλλος Δ. (2004). *Οι Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Ελληνική Εκπαίδευση: Απολογισμός και Προοπτικές*. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Γερούκη Μ. (2014). *Εκπαιδευτικοί και τεχνολογία: Η χρήση τεχνολογικών μέσων στην εκπαιδευτική πράξη*. Πρακτικά 9ου Πανελλήνιου Συνεδρίου ΕΤΠΕ Ρέθυμνο 03/10/2014-05/10/2014 σσ. 526-533. Αναρτήθηκε από: <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe2195.pdf>.
- Γεωργούλη Κ Θεοδοσίου Σ & Λιόβας Δ. (2011). Η διείσδυση των Νέων Τεχνολογιών στα Δημοτικά Σχολεία του Ν. Μαγνησίας 3rd Conference on Informatics in Education *Η Πληροφορική στην Εκπαίδευση*. Πρακτικά Εισηγήσεων Πανεπιστήμιο Πειραιώς 8-9 Οκτωβρίου 2011. Εκδόσεις Νέων τεχνολογιών Αθήνα σσ. 124-133. Αναρτήθηκε από: <http://195.130.124.90/cie/images/documents/cie2011proceedings.pdf>.
- Γιαβρίμης Π. Παπάνης Ε. Νεοφώτιστος Β. και Βαλκάνος Ε. (2010). Απόψεις εκπαιδευτικών για την εφαρμογή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Στο Τζιμογιάννης Α. (επιμ.) *Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελλήνιου Συνεδρίου με Διεθνή Συμμετοχή*.
- Γιαννούλας Α. Καραμπατζάκη Ζ. Κουτσούμπας Χ. Λουκέρης Δ. (2008). Αξιολόγηση εκπαιδευτικών αναγκών νεοδιόριστων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης στις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών. *Πρακτικά του 6ου Πανελλήνιου Συνεδρίου της Ελληνικής Επιστημονικής Ένωσης Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση (ΕΤΠΕ)* σελ. 379-386. Λεμεσός Σεπτέμβριος 2008.
- Δελημπόκης. Η Ναλμπάντη Θ. και Δέλλας Σ. (2001). Αποτίμηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στις Νέες Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στο Ν. Έβρου. *Πρακτικά 1ου Συνεδρίου ΤΠΕ στην Εκπαίδευση* σσ. 392-404. Σύρος.

- Δερτούζος Μ. (1998). *Τι μέλλει γενέσθαι*. Αθήνα: Λιβάνης.
- Διαμαντάκη Κ Ντάβου Μ & Πανούσης Γ. (2001). *Νέες τεχνολογίες και παλαιοί φόβοι στο σχολείο: Αναπαραστάσεις και Στάσεις Εκπαιδευτικών ως προς τη Χρήση Νέων Τεχνολογιών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Δρόσος Β. (2003). Πληροφοριακή Επικοινωνιακή Τεχνολογία και Εκπαιδευτικοί. Θεωρητικά ζητήματα και πρακτικά προβλήματα σε Κυρίδης Α Δρόσος Β & Τσακίριδου Ε (Επιμ.) *Ποιος φοβάται τις Νέες Τεχνολογίες; Οι απόψεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την εισαγωγή της Πληροφοριακής Επικοινωνιακής Τεχνολογίας στο ελληνικό Δημοτικό Σχολείο*. Έρευνα πεδίου σσ. 17-34. Τυπωθήτω: Γιώργος Δαρδανός Αθήνα.
- Εμβαλωτής Α. και Τζιμογιάννης Α. (1999). Στάσεις καθηγητών της περιοχής των Ιωαννίνων σχετικά με την Πληροφορική και τις Νέες Τεχνολογίες στο Ενιαίο Λύκειο. Στο Α. Τζιμογιάννης (Επιμ) *Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου Πληροφορική και Εκπαίδευση»* σσ. 203-212. Ιωάννινα.
- Ζαγούρας Χ. (2005). *Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση. Στο Θα μας κρίνει όλους το μέλλον... Η εμπειρία του EAITY*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Ζαδειροπούλου Α. (2009). Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας στη σχολική Εκπαίδευση της Ελλάδας και της Βρετανίας μια συγκριτική θεώρηση Proceedings 5th International Conference in Open & Distance Learning 27-29 November 2009 Athens Greece σσ. 181-194. Αναρτήθηκε από: <http://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/openedu/article/view/463>.
- Ζυμβρακάκης Ι. (2009). *Η επίδραση του φύλου στις στάσεις επιμορφωμένων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης απέναντι στις Νέες Τεχνολογίες και στις πεποιθήσεις τους*
- Ζωγόπουλος Ε. (2001). *Νέες τεχνολογίες και Μέσα Επικοινωνίας στην Εκπαιδευτική Διαδικασία* Αθήνα: Κλειδάριθμος.
- Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση Τόμ. 2 σσ. 9-101. Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Κάκουρος Ε. Μανιαδάκη Κ. Η έκβαση των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών στη εφηβεία. *Αρχεία ΕΨΨΕΠ* Αθήνα 1998.

- Κάκουρος Ε. Μανιαδάκη Κ. (2004) *"Ψυχοπαθολογία Παιδιών και Εφήβων"* Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Καλύβα Γ. Κορδάκη Μ.(2008). Αντιλήψεις Καθηγητών για τα Ουσιώδη και Βασικά στη Διδασκαλία της Πληροφορικής στο Λύκειο και η σχέση τους με το Βασικό Πτυχίο. *Πρακτικά 4ου Πανελληνίου Συνεδρίου Διδακτικής της Πληροφορικής* σσ. 475-484. Πάτρα 28-30 Μαρτίου 2008.
- Καραμηνάς Ι. (2006). Διδασκαλία και Μάθηση με την αξιοποίηση του Διαδικτύου. *Ο ρόλος του εκπαιδευτικού Ατραπός Αθήνα*.
- Καρασαββίδης Η. & Πολάκης Γ. (2004). Διερεύνηση της αλληλεπίδρασης μεταξύ ΤΠΕ και πρακτικών γνώσεων εκπαιδευτικών Α/θμιας Εκπ/σης. Μία μελέτη περίπτωσης στα πλαίσια μιας εικονικής κοινότητας. *Πρακτικά 4^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου ΕΤΠΕ με διεθνή συμμετοχή. Αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας στη διδακτική πράξη* σσ. 379-388. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Καρτσιώτης Θ. Κέκκερης Γ. Σακονίδης Χ. (2005). Η εισαγωγή των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας στην ελληνική Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Μια πρώτη αξιολόγηση. *Επιστημονικό Βήμα* 4 137-152.
- Καρτσιώτου Θ. & Ρούσσοι Π. (2010). *Κατασκευή και ψυχομετρικός έλεγχος εργαλείου μέτρησης της χρήσης του υπολογιστή από τους εκπαιδευτικούς για διδασκαλία*. Τζιμογιάννης Α. (Επιμ.). 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο με Διεθνή Συμμετοχή Πρακτικά Συνεδρίου. *Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση. Περιλήψεις Εργασιών* (49). Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Κόρινθος 23-26 Σεπτεμβρίου 2010. Αναρτήθηκε από: <http://korinthos.uop.gr/~hcicte10/proceedings/54.pdf>.
- Κόμης Β. (2004). Εισαγωγή στις εκπαιδευτικές εφαρμογές των Τεχνολογιών Πληροφορίας και των Επικοινωνιών. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Κονιόρδος Μ. Σ. Μαράτου Α. Λ. & Παναγιωτοπούλου Ρ. (2006). *Κοινωνικές εξελίξεις στη σύγχρονη Ελλάδα*. Αθήνα: Σακούλας Αντώνης.
- Κυριαζή Ν. (2011). *Η Κοινωνιολογική Έρευνα. Κριτική επισκόπηση των Μεθόδων και των Τεχνικών Πεδίο* Αθήνα.
- Λάζος Γ. (1998). *Το πρόβλημα της ποιοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες: Θεωρία και πράξη*. Αθήνα: Παπαζήση.
- Μακράκης Β. (2000). *Υπερμέσα στην Εκπαίδευση. Μια κοινωνιο-Εποικοδομιστική*

Προσέγγιση. Αθήνα: Μεταίχμιο.

- Μακρή Α. & Βλαχόπουλος Δ. (2005). Οι Τ.Π.Ε. στην Εκπαιδευτική Οργάνωση και Διοίκηση στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: Μία διερευνητική μελέτη στη Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης. *Πρακτικά 8^{ου} Συνεδρίου για την Ανοικτή & εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση «Καινοτομία και Έρευνα» Τόμ. 8* Αθήνα.
- Μάνεση Σ. (2016). Απόψεις εκπαιδευτικών προσχολικής αγωγής για την αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην εκπαίδευση *ΕΡΚΥΝΑ Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Επιστημονικών Θεμάτων Τεύχος 8* σσ. 5-18 *Αναρτήθηκε από: [http://erkvna.gr/e_docs/periodiko/tevxos/tevxos-8-\(8_2016\).pdf](http://erkvna.gr/e_docs/periodiko/tevxos/tevxos-8-(8_2016).pdf)*
- Μαρκαντώνης Χρ. και Σαραφίδου Γ. (2009). Αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη από επιμορφωμένους στη χρήση τους εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο Γούσιας Φ. (Επιμ.) *Πρακτικά 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου ΕΕΕΠ-ΔΤΠΕ* σχολείο2.0 σσ. 104-116. Πειραιάς 17-18 Οκτωβρίου 2009.
- Μικρόπουλος (συντ) 2011 *Επιμορφωτικό Υλικό: «Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαίδευση» Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.*
- Μικρόπουλος Τ. Α. (2006). *Ο Υπολογιστής ως Γνωστικό Εργαλείο.* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Μιχάλης. Ι. Τσαλίκη. Χ. και Χατζηβασιλείου Ε. (2009). Οι στάσεις των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης απέναντι στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και τις τεχνολογικές καινοτομίες 5 ο Πανελλήνιο Συνέδριο των Εκπαιδευτικών για τις ΤΠΕ *Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη Διδακτική Πράξη.* Σύρος 8 10 Μαΐου 2009.
- Μπίκος Κ. (2012). *Ζητήματα Παιδαγωγικής που θέτουν οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών Ζυγός Θεσσαλονίκη.*
- Μπότσας Γ. & Παντελιάδου Σ. (2004). Χαρακτηριστικά των μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες. Στο «Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση». Παντελιάδου Σ. Πατσιοδήμου Α. Μπότσας Γ. (επιμ.) σελ. 31-52
- Μπότσας Γ. & Παντελιάδου Σ. (2007). Χαρακτηριστικά παιδιών και εφήβων με Μαθησιακές Δυσκολίες. Στο «*Μαθησιακές Δυσκολίες: Βασικές έννοιες και χαρακτηριστικά*». Παντελιάδου Σ. Μπότσας Γ. (επιμ.) σελ. 21-41
- Μπουραντάς Ο. (2009). Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στην Ελληνική Υποχρεωτική Εκπαίδευση: Η αξιολόγηση και η ανάλυση εκπαιδευτικού λογισμικού για το Γλωσσικό μάθημα *Διδακτορική διατριβή Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Θεσσαλονίκη.*

- Μπράτιτσης Θ. (2013). Η Πληροφορική στο Ελληνικό Σχολείο: Τάσεις προσεγγίσεις προοπτικές *Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση Τόμος 6 αρ.3* σσ. 111-115. Αναρτήθηκε από: <http://earthlab.uoi.gr/thete/index.php/thete/article/view/170>.
- Μπρατίτσης Θ. Χλαπάνης Γ. Μηναιΐδη Α. και Δημητρακοπούλου Α. (2003). Σχεδιασμός Προγράμματος Διαρκούς Επιμόρφωσης των Εκπαιδευτικών από Απόσταση με βάση δεδομένα Έρευνας από τρέχουσα Επιμόρφωση στις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας. *2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης*. Αναρτήθηκε από: <http://www.rhodes.aegean.gr/LTEE/papers/2003.htm>.
- Νικολάου Παπαναγιώτου Α. (2001) "Σύγχρονη αντιμετώπιση νοητικών γλωσσικών και κινητικών διαταραχών στα παιδιά" *Παιδιατρική Τευχ.* 64 2001.
- Νικολοπούλου Κ. (2009). *Φύλο και ΤΠΕ στη σχολική εκπαίδευση: θεματολογία και προσεγγίσεις των ερευνών για τις διαφορές φύλου στις τρεις τελευταίες δεκαετίες*.
- Ντολιοπούλου Ε. (1999). *Σύγχρονες τάσεις της προσχολικής αγωγής*. Τυπωθήτω: Αθήνα.
- Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Π.Ι) (2001) Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών. *Το Α.Π.Σ στην πληροφορική*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Πανελλήνιου Συνέδριου «Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» Αθήνα 21/04/2017-23/04/2017 Αναρτήθηκε από: <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe2541.pdf>.
- Παπαδόπουλος Γ. (1998). Η πληροφορική στο σχολείο: Ο σχεδιασμός και το έργο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. *Στο Πληροφορική στο Σχολείο*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο
- Παπανικολάου Γ. & Τζιμογιάννη Α. (2002). *Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην εκπαίδευση*. Αναρτήθηκε από: Εκπαιδευτική Πύλη Νοτίου Αιγαίου. <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe942.pdf>.
- Παρατηρητήριο για την ΚτΠ (2009). *Έκθεση αναφοράς αποτελεσμάτων έρευνας χρήσης των Νέων Τεχνολογιών στα Σχολεία* Αναρτήθηκε από: <http://www.observatorv.gr/page/default.asp?la=1&id=2101&pk=428&return=183>.
- Πεσματζόγλου Ε. & Παπαδοπούλου Α. (2013). Η πρόθεση των εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για την ένταξη των ΤΠΕ στη μαθησιακή

- διαδικασία: Ερευνητικά δεδομένα *Πρακτικά 3ου Πανελληνίου Συνεδρίου «Ένταξη και Χρήση των ΤΠΕ στην Εκπαιδευτική Διαδικασία» Πειραιάς 10/05/2013-12/05/2013 Αναρτήθηκε από: <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe2000.pdf>.*
- Ράπτης Α. & Ράπτη Α. (2001). Μάθηση και Διδασκαλία στην εποχή της Πληροφορικής. Ολική προσέγγιση Τόμος Α *Ιδιωτική έκδοση Αθήνα.*
- Ράπτης Α. & Ράπτη Α. (2007). *Μάθηση και Διδασκαλία στην Εποχή της Πληροφορικής.* Αθήνα: Αριστοτέλης Ράπτης.
- Ρούσσοι Π. & Πολίτης Π. (2004). Χαρακτηριστικά της προσωπικότητας και στάσεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης απέναντι στις ΤΠΕ. 4ο συνέδριο ΕΤΠΕ σσ. 177-186. Πανεπιστήμιο Αθηνών. Αναρτήθηκε από: <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe15.pdf>.
- Σολομωνίδου Χ. (2004). Εφαρμογή σύγχρονων περιβαλλόντων μάθησης με τη χρήση των ΤΠΕ στην πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Στο Βλαχάβας Ι. Δαγδιλέλης Β. Ευαγγελίδης Γ. Παπαδόπουλος Γ. Σαρατζέμη Μ. και Ψύλλος Δ (επιμ.). *Οι Τεχνολογίες της πληροφορίας και Επικοινωνιών στην Ελληνική Εκπαίδευση: Απολογισμός και Προοπτικές* σσ. 220-239. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.
- Σολομωνίδου Χ. (2006). *Νέες Τάξεις στην εκπαιδευτική τεχνολογία: Εποικοδομισμός και σύγχρονα περιβάλλοντα μάθησης.* Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Στασινός Δ. (2000). *Η ειδική εκπαίδευση στην Ελλάδα.* Αθήνα: Gutenberg.
- Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (2006). Ανακτήθηκε από www.unhcr.gr/no_cache/prostasia/nomiki-prostasia/diethneis-kai-perifereiakes-symbaseis.html?cid=709&did=746&sechash=d243d4b2
- Σχορετσανίτου Π. & Βεκύρη Ι. (2010). *Ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαίδευση: παράγοντες πρόβλεψης της εκπαιδευτικής χρήσης.* Τζιμογιάννης Α. (Επιμ.). Πρακτικά Εργασιών 7ου Πανελληνίου Συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή. *Οι ΤΠΕ στην Εκπαίδευση Τόμ. 2* σσ. 617-624. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Αναρτήθηκε από: <http://korinthos.uop.gr/~hcicte10/proceedings/30.pdf>.
- Τάσση Ο. (2014). Οι σχέσεις των εκπαιδευτικών με τις Τεχνολογίες της Πληροφορίας και Επικοινωνιών στο σχολείο *ΕΡΚΥΝΑ Επιθεώρηση Εκπαιδευτικών Επιστημονικών Θεμάτων Τεύχος 1* σσ. 200-215. Αναρτήθηκε από: http://erkyna.gr/e_docs/periodiko/tevxos/tevxos-1-%281_2014%29.pdf.
- Τζιμογιάννης Α. (2002). Προετοιμασία του Σχολείου της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Προς ένα Ολοκληρωμένο Μοντέλο Ένταξης των ΤΠΕ στο

- Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα. *Σύγχρονη Εκπαίδευση* τεύχος 122 σσ. 55-65.
- Τζιμογιάννης Α. & Κόμης Β. (2006). Οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση: Διερευνώντας τις απόψεις εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης *Πρακτικά 5 ου Συνεδρίου ΕΤΠΕ Θεσσαλονίκη* 05/10/2006-08/10/2006 σσ. 829-636. Αναρτήθηκε από: <http://www.etpe.gr/custom/pdf/etpe1172.pdf>.
- Τζιφόπουλος Μ. (2010). *Ψηφιακός γραμματισμός υποψήφιων εκπαιδευτικών: Συνθήκες και Προοπτικές* Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη α. ε. Θεσσαλονίκη.
- Τζουριάδου Μ. & Μπάρμπας Γ. (2003). Δυσλεξία: Επιστημονικές αντιφάσεις και παιδαγωγικά αδιέξοδα. Στο «*Ψυχολογία και Εκπαίδευση*». Ευκλείδη Α.
- Τζουριάδου Μ. & Μπάρμπας Γ. (2009). Μαθησιακές Δυσκολίες: Γνωστικές Προσεγγίσεις. Εισήγηση από επιμορφωτικό σεμινάριο. Ανάκτηση από <http://amea-edu.blogspot.com/2009/03/blog-post.html>
- ΤΠΕ στην Εκπαίδευση τόμος Β* σσ. 633-640. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου Κόρινθος 23-26 Σεπτεμβρίου 2010.
- Τσαχειρίδου Ε. (2016). Διδασκαλία Λεξιλογίου και Γραμματικής με χρήση Νέων Τεχνολογιών: Εφαρμογή στο Δημοτικό Σχολείο Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας Φλώρινα.
- ΥΠΕΠΘ. (2006). Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης σε βασικές δεξιότητες των Τ.Π.Ε. στο πλαίσιο υλοποίησης της πράξης «ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ & ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΕ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (Τ.Π.Ε.) ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ» του Μέτρου 2.1 του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ. Εγκύκλιος 1512/29-03 2006 της ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ. ΜΟΝΑΔΑ Α1.
- ΥΠΕΠΘ. (2008). *Υλοποίηση Προγραμμάτων Επιμόρφωσης στο πλαίσιο υλοποίησης της πράξης «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στη χρήση και αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) στην εκπαιδευτική διδακτική διαδικασία» της κατ. Πράξεων 2.1.1θ. του Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. ΙΙ.* Εγκύκλιος 6098/17-4-2008 της ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Κ.Π.Σ
- ΥΠΕΠΘ. (2009). *Ενημέρωση για την υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων στο πλαίσιο της Πράξης «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ στη διδακτική πράξη» του Ε.Π. Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.* Εγκύκλιος 114880/Γ1/18-09-2009 του ΕΝΙΑΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΘΕΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΩΝ

- ΥΠΕΠΘ. (2014). Ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο και σχετικές υπηρεσίες για την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση *Εγκύκλιος 131377/Γ2/19-08-2014 του ΕΝΙΑΙΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ.*
- Φαχαντίδης Ν. Χριστοφόρου Β. & Πνευματικός Α. (2004). *Αντιλήψεις εκπαιδευτικών μετά τη βασική τεχνολογική επιμόρφωση.* Paper presented at the 4ο Πανελλήνιο Συνέδριο με διεθνή συμμετοχή *Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών στην Εκπαίδευση* Αθήνα Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο 29 Σεπτεμβρίου 3 Οκτωβρίου 2004.
- Φωκιάλη Π. Κουρουτσίδου Μ. & Λέφας Ε. (2005). Ζήτηση για επιμόρφωση: Οι συνιστώσες της επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών. In Γ. Μπαγάκης (Ed.) *Επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού* pp. 131-138. *Αθήνα: Μεταίχμιο.*
- Χαραλάμπους Κ. & Κυριάκου Κ. (2006). Βαθμός αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών στη Δημοτική Εκπαίδευση και προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί κατά την εισαγωγή και χρήση τους στις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης Η Σύγχρονη Εκπαιδευτική Έρευνα στην Κύπρο: Προτεραιότητες και Προοπτικές. *Πρακτικά 9ου Παγκύπριου Συνεδρίου Παιδαγωγικής Εταιρείας 2-3 Ιουνίου 2016 Λευκωσία: Πανεπιστήμιο Κύπρου σσ. 483-494.*